

Information om sanktionsavgifter

Här får du som arbetsgivare översiktlig information om sanktionsavgifter, vad som kan hända om du inte följer Arbetsmiljöverkets föreskrifter och vad som gäller om du blir skyldig att betala en sanktionsavgift.

Du ansvarar för arbetsplatsens arbetsmiljö

Arbetsmiljöverkets föreskrifter är bindande regler som beskriver de krav som ställs på arbetsmiljön. Föreskrifterna kompletterar arbetsmiljölagen, som innehåller mer grundläggande bestämmelser om hur man ska undvika olycksfall, sjukdomar och ohälsa på en arbetsplats.

Enligt arbetsmiljölagen är det du som arbetsgivare som är ansvarig för att alla på er arbetsplats följer föreskrifterna. Om ni inte följer alla bestämmelser kan Arbetsmiljöverket rikta krav mot dig som arbetsgivare, och du kan även, i vissa fall, bli tvungen att betala en sanktionsavgift.

Nytt från 2014: Sanktionsavgift i stället för böter

Tidigare var flera bestämmelser i våra föreskrifter straffbelagda. Det innebar att man kunde bli dömd till böter om man bröt mot dem.

En statlig utredning har konstaterat att böter inte är det mest effektiva sättet att se till att regler om arbetsmiljön följs. Riksdagen beslutade därför att göra en lagändring, och från och med den 1 juli 2014 är därför fler regler kombinerade med sanktionsavgift.

Vad är syftet med sanktionsavgifter?

Syftet med sanktionsavgifter är att minska antalet överträdelser av våra föreskrifter, så att arbetsmiljön på Sveriges arbetsplatser blir bättre.

Sanktionsavgift och böter – vad är skillnaden?

En sanktionsavgift är en avgift, medan böter är ett straff man döms till i domstol.

Att bryta mot en bestämmelse som är belagd med böter ses som en kriminell handling. Ett sådant arbetsmiljöärende hanteras därför av polis och går sedan vidare till åklagare och domstol.

Sanktionsavgift – för vilka bestämmelser?

För vissa av bestämmelserna i våra föreskrifter gäller att du kan bli skyldig att betala en sanktionsavgift om du inte följer dem. På vår webb-

plats kan du läsa vilka bestämmelser det handlar om.

Inspektörer kontrollerar att föreskrifterna följs

En av Arbetsmiljöverkets uppgifter är att se till att företag och organisationer följer arbetsmiljölagen och dess föreskrifter. Denna tillsyn sker vid inspektioner. En eller flera inspektörer kontrollerar då om det finns risker i arbetsmiljön och undersöker hur du som arbetsgivare arbetar med arbetsmiljöfrågorna.

Vid inspektionen får du veta hur inspektörerna har uppfattat arbetsmiljön och vilka brister som ska åtgärdas. Om någon av bristerna är att ni inte har följt en bestämmelse som är belagd med sanktionsavgift, så rapporterar inspektören detta vidare inom Arbetsmiljöverket. Ärendet utreds sedan internt.

Vi fattar beslut efter inspektionen

Om vi beslutar att du ska betala en sanktionsavgift skickar vi ett så kallat avgiftsföreläggande till dig. Detta ska du godkänna inom en viss tid. Här framgår även vilken avgift du ska betala. Efter ditt godkännande skickar vi ärendet till länsstyrelsen, och det är till dem du sedan ska betala. Du får med andra ord inte veta direkt vid inspektionen om du ska betala en sanktionsavgift.

Vem kan bli skyldig att betala en sanktionsavgift?

Det är arbetsgivaren som kan bli tvungen att betala en sanktionsavgift. Det kan alltså vara företag, organisationer, kommuner, landsting eller staten.

Vad avgör hur hög sanktionsavgiften blir?

Nivån på sanktionsavgiften varierar. De flesta sanktionsavgifterna är differentierade, vilket innebär att stora företag får betala mer än små företag.

Hur bestäms sanktionsavgiften?

Avgiften på sanktionen beräknas efter antalet selsatta i företaget eller organisationen. Då räknas

både anställda och inhyrda, oavsett om de arbetar heltid eller deltid.

Vi räknar samtliga som är sysselsatta under samma organisationsnummer – inte bara de som arbetar på den inspekterade arbetsplatsen. Arbetsgivare med 500 eller fler sysselsatta betalar maximal avgift oavsett hur många som är sysselsatta.

Du har rätt att få ditt ärende prövat i domstol

Det är alltså Arbetsmiljöverket som beslutar om du ska betala en sanktionsavgift, men du har rätt att få ditt ärende prövat i förvaltningsrätten.

Om förvaltningsrätten beslutar att sanktionsavgiften ska betalas har du möjlighet att överklaga deras beslut till kammarrätten. Kammarrätten gör i så fall en bedömning om de ska ge dig ett prövningstillstånd eller inte.

Läs mer om sanktionsavgifter på vår webbplats, www.av.se/lagochratt/sanktionsavgifter

- Hur du förbereder dig inför en inspektion.
- Exempel på ett ärendes gång.
- Särskilda bestämmelser för tillverkare/importörer av utrustning, byggherrar, Bas-P och Bas-U.

Har du frågor?

Du når vår svarstjänst måndag–fredag mellan 08.00 och 16.30 på telefonnummer 010-730 90 00.

Vill du mejla svarstjänsten använder du webbformuläret som du hittar på www.av.se/omoss/kontakt.